

Styrgrupp för VA-plan Åland

Hänvisning
Mikael Wennström

Kontaktperson
David Ståhlman

Ärende
**MÖTESPROTOKOLL STYRGRUPP VA- PLAN
ÅLAND**

Tid: Tisdag 30 augusti kl. 13:15-15:00

Plats: Ålands Vatten Ab vån. 2 mötesrum

Närvarande:

Mikael Wennström, ordförande
David Ståhlman, protokollförare
Erika Gottberg (ers. Emma Saarela), Hammarlands kommun
Dina Friberg, Eckerö kommun
Michael Lindbäck, Jomala kommun
Kai Söderlund, Mariehamns stad
Hans-Kristian Skaag, Föglö kommun
Christian Nordas, Ålands Vatten Ab

Inte närvarande:

Katarina Donning, Saltviks kommun

§23

Ordförande öppnar mötet.

§24

Föregående protokoll.

Mindre tillägg i föregående protokoll har gjorts av ordförande i §17.1, 17.2, 17.3.1, 17.3.3, 17.4. Det överenskomms att föregående protokoll fastställs inom en vecka om inte fler ändringsförslag tillkommer.

§25

Godkännande av mötesagenda efter justering och tillägg i §27, §29, §30, §36.

§26

Beslut:

Sjätte styrgruppsmötet hålls tisdag 13 december kl. 13:15 på LR.

§27

Uppdatering av pågående VA-översikt.

27.1 Datainsamling kommunvis.

VA-utredaren uppdaterade styrgruppen om det löpande arbetet med en översikt om vilka uppgifter som erhållits från kommunerna. Deadline har inte följts av kommunerna vilket förskjutit tidsramen för sammanställning av uppgifter. Förklaring är främst att deadline sträckts sig under sommarmånaderna med semestertider samt hög arbetsbelastning bland VA-ansvariga. Deadline för inlämning av VA-översikt till LR kommer dock hållas.

27.2 VA-kartläggning, GIS-möte 1 september och LR-kompatibilitet.

VA-utredare meddelade att det inte varit möjligt att sammanställa kartor i GIS eftersom allt grundmaterial ännu inte inlämnats. GIS-kartorna var tänkt att användas som utgångsläge för bedömning av prioritering till VA-policy vilket nu måste skjuts till nästa möte. 1 september kommer LR presentera sin plattform för geodata och flera i styrgruppen uppgav att de kommer delta.

27.3 PAF-ansökan

Utkast på PAF-ansökan presenterades av ordförande. KS föreslog att det kunde vara ett samarbetsprojekt i kommunal regi eftersom frågan i viss grad tangerar kommunernas skyldigheter enligt lag. HS menade att projektet efterfrågas med tanke på svårighet med olika register idag. HS föreslog att huvudmannskapet kan övervägas i ett senare skede. CN motiverade Ålands Vatten som huvudman för projektet med att det finns intresse för bolaget att arbetet kommer framåt gällande skydd av vattentäkter. Ordförande stödde förslaget med Ålands Vatten som huvudman. VA-utredare beskrev projektet som undanröjande av tröskelhinder som banar väg för ökat kommunalt samarbete kring frågan.

Beslut: Ansökan inlämnas enligt bilaga 3 och VA-utredare kontaktar potentiella samarbetspartners för besked om inkluderande.

27.4 Lägesrapport samarbete landsbygd och stad gällande Teklasystem.

KS berättade att samhällstekniska avdelningen fått i uppgift att ta reda på vad en anslutningsavgift för kommunerna kan bli.

§28

28.1 Diskussion om VA-utbyggnadsplaner och beräkningsunderlag för avloppsvattentjänster.

VA-utredare presenterade kartläggning av kommunöversikter och VA-utbyggnadsplaner som grund för kommande VA-plan. Uppdaterade befintliga kommunöversikter saknas för flera kommuner. Den minoritet kommuner som har VA-utbyggnadsplaner är kortsiktiga och sträcker sig som längst 5 år. VA-utredare befarar att de uppgifter om VA-volymer

som begärts in för år 2026 inte är tillräckligt underbyggda eftersom det saknas långsiktiga VA-utbyggnadsplaner i kommunen och kartläggning av enskilda vatten och avlopps status är bristfällig.

Som underlag till diskussion fanns följande två frågor i agendan:

- När bör styrgruppen i VA-planarbetet ta ställning till kommunernas långtidsplanering av VA-tjänster? (T.ex. utbyggnadsbehovet av Lotsbroverket.)

KS informerade att en tillståndsrevidering med utökad kapacitet är en process på minst 3 år och att volymbehovet behöver vara känt innan ansökan lämnas in. KS uppskattning är att avloppsbehovet behöver vara känt ca 5 år innan en utbyggnad påbörjas. Mariehamns Stad har en tillståndsrevidering inlämnad till ÅMHM. Idag finns volymkapacitet kvar i Lotsbroverket men det är inte högt till tak. Av dem anslutna som är nära eller överskrider sina avloppsavtal med Lotsbroverket är Jomala och Norra Ålands avloppsvatten. HS förklarade att en delorsak till avsaknad av långsiktiga planer är att politiker sällan vill ta sådana beslut och låser sig till mandatperioden. CN vill åtminstone se i grova drag hur VA-försörjningen på Åland kommer se ut långsiktigt i VA-planen. CN sade vidare att det alltid finns en ekonomisk risk med VA-utbyggnation men att den måste tas. Vilka som ska ta den ekonomiska risken måste klargöras på sikt. KS efterlyste en gemensam regionplan för hela Åland.

- Bör uppgörande av mer långsiktiga VA-utbyggnadsplaner lagstiftas för att säkerställa en hållbar VA-försörjning?

ML uppgav att kommunerna är skyldiga enligt kommunallagen att tillhandahålla kommunöversikter som revideras minst vart femte år. KS uppfattar arbetet med VA-plan som ett försök att på frivillig väg komma till rätta med de pusselbitar som behövs för att få fram en hållbar VA-plan. Kommunerna bör i första hand få en chans att lyckas med samarbetet innan tvingande åtgärder genom lagstiftning kan övervägs. KS resonemang fick gehör bland de övriga styrgruppsmedlemmarna. Ordförande framförde förslaget att styrgruppen, genom LR begär in kompatibla VA-utbyggnadsplaner från kommunerna för att möjliggöra en tillämpbar VA-plan för Åland. VA-utredare föreslog sig själv vara samordnare av VA-översikterna påtalade att det krävs samarbete och insats från respektive kommun som har bäst lokal kännedom. VA-utredare visade exempel på utbyggnadsplan från Norrtälje kommun "Program för utveckling av kommunalt avlopp och vatten". Styrgruppen var överens om att det är viktigt att VA-översikten förankras i kommunerna.

Beslut: Styrgruppen begär in VA-utbyggnadsplaner från kommunerna senast inom april månad 2017.

28.2 Förslag till diskussion: Styrgruppen uppmanar kommunerna att samordna 2017 års budget i linje med kommande VA-plan. På förslag av CN föreslogs att styrgruppen uppmanar kommunerna att meddela VA-utredare om några extraordinära VA-åtgärder planeras för 2017.

§29

Genomgång av utkast till VA-översikt.

Arbetsdokument av VA-översikt diskuterades i korta drag. VA-utredare begärde in kompletteringsförslag per mail efter mötet. Senaste arbetsdokument av VA-översikt finns på hemsidan och uppdateras kontinuerligt. Se vidare §36.

§30

Prioriteringsordning till VA-Policy.

På grund av §36 godkännes inte presenterat utkast. Ordförande önskade mer struktur och KS önskar se vilka huvudmän som prioriterar respektive föreslagna punkter.

§31

Förslag till diskussion:

Innehåll i slutlig VA-plan utifrån VA-översikt.

Diskussionen bordlades till nästa möte.

§32

Förslag till beslut:

På grund av §36 godkännes inte presenterat utkast av uppdaterad tidsplan.

§33

Uppdatering om lagrevidering, ny deadline 1 november 2017.

KS vill se att slutsatser från VA-plan tas med i revidering av lagstiftning.

§34

Personliga ersättare styrgruppsmedlemmar.

KS- Jouni Huhtala

DF,ES, KD- Erika Gottberg

ML: Magnus Nordin

§35

VA-översikt oktober. Följande kommer VA-översikt presenteras för:

- Överläggning regeringen
- Mariehamns infrastrukturnämnd 18 oktober
- Norra Åland
- Södra Åland
- Skärgårdskommunerna

Mötesdatum är ännu inte fastslagna och bestäms snarast av ordförande och VA-utredare.

§36

Övrigt.

Ordförande föreslog att styrgruppen lämnar egna input på VA-översikten och ges tillfälle att göra detta 13 september. Till nästa utskick av mötesagenda 27 september finns input beaktat så att styrgruppen kan vara med och godkänna VA-översikt och delrapportering under det fjärde styrgruppsmötet 4 oktober. Ordförande vill se i delredovisningen att VA-översikten är så fullständig som möjligt utifrån de uppgifter som erhållits samt innehåller komplett prioritetsordning av projektbeskrivning tillsammans med detaljerad tidsplan.

§37

Nästa möte hålls tisdag 4 oktober kl. 13:15-15:00.

§38

Mötet avslutas.